

forbedring af et tidligere brugsmodelbeskyttet produkt, og er der udstedt en tvangslicens på dette produkt, vil indehaveren af den tidligere registrering også have ret til en licens på forbedringen.

Til § 43

Forslagets § 43 svarer indholdsmæssigt til den gældende lovs § 31, der indeholder en henvisning til patentlovens § 45, 47-49 og 50. Bestemmelsens ordlyd er ændret således, at den ikke blot henviser til patentlovens bestemmelser, men at disse er udskilt til selvstændige bestemmelser i forslagets § 40, 42-45. Der er således ikke sket en ændring af retstilstanden i forhold til den gældende lov men blot en indskrivning af patentlovens bestemmelsers fulde ordlyd i selvstændige paragraffer.

§ 43 svarer til patentlovens § 47, og skal fortolkes i overensstemmelse med denne. Bestemmelsen medfører en ret til tvangslicens i tilfælde, hvor dette er begrundet i almene interesser.

Den af brugsmodelregistreringen følgende eneret giver brugsmodelhaveren en monopolstilling med hensyn til udnyttelsen af den registrerede frembringelse. I kraft af monopolstillingen kan brugsmodelhaveren principielt helt kontrollere, i hvilket omfang og på hvilke vilkår produkterne skal afsættes på markedet. Under visse forhold kan almene hensyn dog tilsi-ge en indskrænkning heri.

Tvangslicensbestemmelser af en sådan generel karakter strider i et vist omfang imod de principper, der ligger til grund for patent- og brugsmodellovgivningen. Det er imidlertid givet, at brugsmodelrettigheder i det enkelte tilfælde kan udnyttes på en måde, der kan komme i strid med fundamentale samfundsinteresser. I sådanne situationer skal der være mulighed for, at samfundet kan foretage den nødvendige regulering.

Af det anførte følger, at reglen skal anvendes med betydelig varsomhed. Det må kræves, at den registrerede frembringelse angår en vigtig samfundsinteresse, for eksempel at frembringelsen angår statens sikkerhed, befolkningens forsyning af medicinalvarer og levnedsmidler, strøm-, varme- eller vandforsyningen, kommunikationsvæsenet, beredskabsformål og lignende samfundsvigtige funktioner. Er der tale om frembringelser af anden art, synes tvangslicens ikke at burde komme på tale.

Det bør tillige kræves, at de foreliggende misforhold ikke lader sig fjerne gennem foranstaltninger af mere almindelig karakter. Har brugsmodelhaveren for eksempel i licensaftaler indsat vilkår, som er uforenelige med konkurrencelovgivningen, følger det natur-

ligt at det er de konkurrenceretlige regler som skal anvendes til at sanktionere de urimelige vilkår. Først hvis foranstaltninger som følge af konkurrenceretten viser sig utilstrækkelige, bør tvangslicens kunne meddeles.

Af det anførte følger, at tvangslicens-ansøgerens egne forhold principielt ikke kan tillægges nogen vægt. Det er således klart, at statens institutioner eller andre specielle former for erhvervsvirksomhed principielt ikke bør tillægges nogen særstilling.

Til § 44

Forslagets § 44 svarer indholdsmæssigt til den gældende lovs § 31, der indeholder en henvisning til patentlovens § 45, 47-49 og 50. Bestemmelsens ordlyd er ændret således, at den ikke blot henviser til patentlovens bestemmelser, men at disse er udskilt til selvstændige bestemmelser i forslagets § 41, 43-46. Der er således ikke sket en ændring af retstilstanden i forhold til den gældende lov men blot en indskrivning af patentlovens bestemmelsers fulde ordlyd i selvstændige paragraffer.

§ 44 svarer til patentlovens § 48 og skal fortolkes i overensstemmelse med denne. Bestemmelsen tager sigte på at afbøde brugsmodelregistreringens virkninger over for den, der har påbegyndt en udøvelse af frembringelsen eller har truffet væsentlige foranstaltninger hertil, forinden ansøgningen blev offentlig tilgængelig, når ganske særlige grunde taler for det, og når den pågældende ikke har haft kendskab til frembringelsen og ej heller med rimelighed har kunnet skaffe sig sådant kendskab.

Det vil kunne betyde et stort tab for tredjemand, hvis den pågældende på grund af brugsmodelregistreringen skal ophøre med at udnytte frembringelsen, men der kan også derved gå samfundsmæssigt store værdier til spilde.

Bestemmelsen bør kun rent undtagelsesvis kunne bringes i anvendelse, og der er tillige krav om kvalificeret god tro.

Tvangslicensen kan ikke gå ud over en fortsættelse af den udnyttelse, som hidtil har fundet sted. Bestemmelsen har således i denne henseende et væsentligt snævrere indhold, end den der følger af forbenyttelsesretten i forslagets § 9. Rettens beføjelse efter forslagets § 46 til at fastsætte, i hvilket omfang frembringelsen må udnyttes, må altså udøves inden for denne begrænsning.

Sag om tvangslicens vil kunne anlægges allerede inden en brugsmodel er registreret, men kan ikke afgøres før registreringen foreligger. Imødekommes be-